

REGISTRATIE MOET BETER

WAZIGE OOG- OPMETERS

Opticiens, optometristen, orthoptisten: ze doen allemaal net wat anders. Helaas zijn niet alle titels beschermd én is de registratie van kundige professionals niet optimaal. **Hoe vind je een geschikte oogzorgverlener?**

'Ik ervoer tot nog toe geen enkel voordeel van inschrijving in het Kwaliteitsregister. Maar daar kon weleens verandering in komen nu de Consumentenbond er aandacht aan besteedt.' Aan het woord is een van de honderden optometristen in Nederland die zijn opgeleid om bij oogklachten afwijkingen op te sporen en diagnoses te stellen. Een 'simpele' bij- of verziendheid is vaak nog wel op te lossen met een bril aangemeten door een opticien, maar dat ligt anders bij (beginnende) oogaandoeningen als glaucoom (beschadigde oogzenuw) en maculadegeneratie ('slijtage van het netvlies'). Dan moet je er in een vroeg stadium bij zijn, om erger te voorkomen en om behandeld te kunnen worden. Opticiens zijn hiervoor niet opgeleid. Daarbij: iedere medewerker van een optiekzaak mag zich opticien noemen, ongeacht of hij of zij het bijbehorende diploma heeft (zie het kader hiernaast).

Incomplete registers

Voor het opsporen van oogaandoeningen zijn er in een groeiend aantal optiekzaken hbo-opgeleide optometristen, die daarnaast in het ziekenhuis werken. Maar wat voor opticiens geldt, geldt ook hier: de ene optometrist is de andere niet. Waar de een fulltime optometrische zorg levert, zijn vakkennis op peil houdt en aan nascholing doet, heeft een ander in het verleden een keer het diploma behaald en daarna jarenlang niets meer in zijn vakgebied gedaan. Beiden mogen zo als optometrist aan de slag. Nu kan de kwaliteit van zorgverleners gelukkig worden gecheckt in diverse medische registers. Alle huisartsen, tandartsen en specialisten staan in het openbare BIG-register (voor beroepen in de individuele gezondheidszorg). Staat een arts daar niet in, dan mag hij zijn beroep niet uitoefenen. Helaas zijn de registers van paramedische beroepen (waarbij de zorgverlener geen arts is), zoals optometrist, diëtist en ergotherapeut, niet compleet. Want hoewel ook openbaar, gebeurt registratie er op vrijwillige basis, waardoor niet iedereen erin staat. Alleen van de 561 optometristen in het zogenoemde Kwaliteitsregister Para-

WIE DOET WAT?

Oogarts

- spoort oogafwijkingen op en behandelt deze
- werkt in een ziekenhuis
- universitair, beschermde titel

Optometrist

- doet oogmetingen en onderzoekt en behandelt soms oogklachten, klachten van verminderd zien en oogziekten
- werkt in een ziekenhuis, optiekzaak of zelfstandig
- hbo, beschermde titel

Orthoptist

- onderzoekt en behandelt voornamelijk kinderen met oogafwijkingen als scheelzien en een lui oog
- werkt in een ziekenhuis, optiekzaak of zelfstandig
- hbo, beschermde titel

Opticien

- meet gezichtscherppte en brilsterkte; verkoopt brillen
- werkt in een optiekzaak
- mbo of ongediplomeerd, geen beschermde titel

Een oogarts (wo) werkt in het ziekenhuis

Optometrist (hbo) is een beschermde titel

Orthoptisten (hbo) behandelen vooral kinderen

Opticien (mbo) is geen beschermde titel

medici weet je zeker dat ze de juiste opleiding hebben voltooid én hun vak bijhouden. Die duidelijkheid is er niet bij de 511 optometristen met alleen een vermelding in het Diplomaregister Paramedici, laat staan bij niet-geregistreerde optometristen.

Titel onbekend

De beroepstitel optometrist is wettelijk beschermd. Misbruik is strafbaar. De Consumentenbond vond zeven oogzorgverleners die zichzelf optometrist noemen, maar die nergens zijn geregistreerd. Twee eigenaren van optiekzaken in Brabant en Limburg erkennen dat ze de beroepstitel de afgelopen tijd onrechtmatig hebben gebruikt. Volgens een van hen heeft zijn websitebouwer het verkeerd op de website gezet: 'Het was zeker niet onze intentie deze onwaarheid te vermelden.' Beide optiekzaken hebben hun site inmiddels aangepast. De overige ongeregistreerde oogzorgverleners blijven erbij dat ze wel degelijk optometrist zijn, wat voor ons en voor hun klanten helaas dus niet te controleren valt, omdat registratie niet verplicht is.

We stuitten ook op vier oogzorgverleners die zichzelf 'optoloog' noemen. Op hun websites schrijven ze dat ze zich bezighouden met 'het visuele functioneren en het daaruit voortvloeiende gedrag'. Navraag bij het BIG-register én het Kwaliteitsregister Paramedici (KP) leert dat de titel optoloog bij hen niet bekend is en niet wordt geregistreerd. Als we de optologen vragen hoe dit zit, reageert een van hen: 'Zorgverleners zoals wij doen ander onderzoek dan reguliere optometristen; ik lever preventief werk'. Een ander laat weten dat hij zijn klanten altijd netjes vertelt wat hij wel en niet doet.

Namen en nummers

Tientallen optiekzaken vermelden alleen dat bij hen optometristen werken, zonder hun namen te noemen. Dat maakt het voor klanten bijkans onmogelijk om na te gaan of ze met gediplomeerde, vakkundige professionals te maken hebben. Wie dat belangrijk vindt, doet er daarom goed aan een optiekzaak te kiezen die

» 'Wij doen ander onderzoek; ik lever preventief werk'

namen en liefst ook de persoonlijke KP-registratienummers noemt, en waarvan de optometristen kwaliteitsgeregistreerd zijn (zie het kader hieronder). Sommige ongeregistreerde optometristen vinden dat kwaliteitsregistratie voor hun beroepsgroep weinig zin heeft. Bij beroepen als ergotherapie en oefentherapie wordt de zorg vergoed vanuit de aanvullende zorgverzekering en is een kwaliteitsregistratie hiervoor vaak een voorwaarde. Maar voor optometrisch onderzoek krijgen voorsnog alleen Zilveren Kruis-verzekerden met een Extra Vitaal-pakket een vergoeding. Los daarvan berekenen optiekzaken optometrisch onderzoek ook wel door in de prijs van de bril, die soms wel deels vergoed wordt. <<

ZO VIND JE EEN GOEDE

Alleen van de ruim 500 optometristen in het Kwaliteitsregister Paramedici (zie kwaliteitsregisterparamedici.nl) weet je zeker dat ze het diploma, de ervaring én de vakkennis hebben om hun vak uit te oefenen. Van de optometristen in het Diplomaregister (te raadplegen via dezelfde site) is alleen bekend dat ze ooit hun diploma hebben behaald; niet of ze daarna hun vak hebben bijgehouden.

De Optometristen Vereniging Nederland houdt een derde, eigen register bij (optometrie.nl). Een gediplomeerd opticien is te vinden bij een door de vereniging van Optiekbedrijven erkend optiekbedrijf (nuvo.nl). Het Kwaliteitsregister Paramedici komt ook van pas als je bijvoorbeeld een gekwalificeerde ergotherapeut, oefentherapeut, logopedist, diëtist of orthoptist zoekt.